

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ФРАНЦУЗЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПЕДАГОГІКА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 035 Філологія

ОДЕСА
Видавець Букаєв Вадим Вікторович
2023

УДК 37.01(076)

П24

Укладач:

М. О. Князян, д. пед. н., проф. кафедри французької філології ОНУ імені І. І. Мечникова

Рецензенти:

О. В. Григорович, канд. пед. н., доц. кафедри іспанської філології ОНУ імені І. І. Мечникова;

О. В. Хромченко, канд. пед. н., доц. кафедри граматики англійської мови ОНУ імені І. І. Мечникова

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету романо-германської філології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
Протокол № 11 від 30 червня 2023 року*

П24 Педагогіка : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 Філологія / уклад. М. О. Князян. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 24 с.

У методичних рекомендаціях викладено тематику, питання до практичних занять, завдання для самостійної роботи, рекомендовану літературу.

Методичні рекомендації спрямовані на формування та закріплення в майбутніх бакалаврів філології теоретичних знань про розвиток педагогічної думки в Україні та зарубіжжі, важливі теоретичні підходи, категорії, поняття, закономірності, принципи педагогіки, дидактики, теорії виховання. Подано сучасні вимоги щодо менеджменту в закладах загальної середньої освіти, учнівського самоврядування.

Передбачене формування загальних та спеціальних компетентностей, умінь проектувати та втілювати педагогічну діяльність, ефективно вирішуючи нагальні професійні завдання. Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, викладачів-науковців.

УДК 37.01(076)

© Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023

Зміст

Передмова	4
Розділ 1. Зміст навчальної дисципліни	6
1.1. Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та історичні віхи педагогіки	6
1.2. Змістовий модуль 2. Теорія навчання	6
1.3. Змістовий модуль 3. Теорія виховання	7
1.4. Змістовий модуль 4. Менеджмент в загальній середній освіті	7
Розділ 2. Плани практичних занять	8
Розділ 3. Завдання для самостійної роботи	15
Список рекомендованої літератури	18
Додатки	20

Передмова

Освітній компонент «Педагогіка» націлений на формування у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня системи теоретичних знань про сучасні методологічні підходи до вирішення проблем в педагогічній науці та в освітній діяльності, історію педагогічної думки в Україні й в зарубіжжі, категорії педагогіки, закономірності, принципи, методи організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, управління цими закладами, оволодіння здатністю до ефективного впровадження навчально-виховної діяльності.

Мета методичних рекомендацій полягає у формуванні у студентів готовності до організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, менеджменту, забезпечення виховання, навчання та розвитку особистості учня.

Завданнями є сформувати у здобувачів вищої освіти ґрунтовні знання про процеси навчання, виховання, розвитку особистості, цифрові освітні інновації в освітньому процесі сучасної школи, внутрішкільне управління, вміння проектувати педагогічну діяльність, вирішувати спеціалізовані задачі та практичні професійні проблеми.

Згідно із стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вивчення дисципліни зорієнтоване на формування елементів таких компетентностей:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) загальних (ЗК):

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК08. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

в) спеціальної (СК):

СК13. Здатність ефективно вирішувати задачі виховання учнів загальноосвітньої школи, організації їхньої навчально-пізнавальної діяльності з урахуванням психологічних закономірностей розвитку особистості, положень дидактики, наукових засад внутрішкільного управління, прогресивного педагогічного досвіду.

Програмним результатом навчання, що має бути досягнутий у процесі вивчення цього освітнього компонента, є ПР 20. Мати навички планування та проведення виховання, навчання й розвитку учнів різних класів відповідно до їхніх індивідуально-психологічних особливостей, враховуючи їхню етнічну, релігійну, культурну приналежність, на засадах внутрішкільного управління та з використанням прогресивного педагогічного досвіду.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має

– *знати* нормативні документи, що регулюють функціонування загальної середньої освіти, про реформу МОН Нової української школи, методологічні підходи та концепції розвиваючого та виховуючого навчання, сучасні технології впровадження освітнього процесу, менеджмент, інструментарій професійного саморозвитку майбутнього фахівця;

– *вміти*: розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі виховання, навчання, розвитку особистості учня, досліджувати педагогічну дійсність, виявляючи здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, застосовуючи набуті знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення в командній педагогічній діяльності.

Наводяться плани практичних занять зі списком рекомендованих наукових джерел. Поступова самопідготовка до занять за кожним питанням сприяє поступовому, системному розширенню професійно-педагогічних знань.

Розроблено самостійні завдання, що виконуються згідно із запропонованим алгоритмом. Ці завдання дозволяють закріпити знання й вміння здобувачів вищої освіти, сформувати у них заявлені інтегральну, загальні та спеціальні компетентності.

У «Додатках» подано «Питання для підсумкового контролю» (Додаток А), таблицю розподілення годин на самостійну роботу за кожною темою (Додаток Б), критерії оцінювання письмових завдань (Додаток В), критерії та шкалу оцінювання (Додаток Г).

Методичні рекомендації можуть бути корисні як студентам, які навчаються за спеціалізаціями 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», 035.043 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька», 035.051 «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська», 035.055 «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька», так і здобувачам вищої освіти інших спеціалізацій спеціальності 035 Філологія.

Розділ 1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи та історичні віхи педагогіки»

Тема 1. Категоріальний апарат педагогіки та педагогічних досліджень

Педагогіка як наука, її зв'язок з іншими науками. Предмет, основні категорії, завдання педагогіки. Методологічний базис педагогіки. Документи Верховної Ради України, МОН України про освіту. Логіка і методи сучасного педагогічного дослідження. Інновації та здобутки у сфері педагогічних досліджень та освіти.

Тема 2. Становлення вітчизняної освіти в історичному ракурсі

Педагогічна думка в Київській Русі. Педагогічна спадщина епохи українського Відродження. Українська педагогіка другої половини XVII – кінця XVIII століття. Освіта і педагогічна думка в Україні XIX – XX століть. Освіта в Україні в умовах викликів та реалій сьогодення.

Тема 3. Ретроспективний аналіз розвитку зарубіжної педагогіки

Педагогіка давнього світу. Педагогіка Середньовіччя та Відродження. Становлення і розвиток європейської педагогічної науки XVII-XX століть. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн кінця XIX – XX століть. Напрями розвитку освіти в умовах глобалізації, цифровізації, конкуренції на світовому ринку праці.

Змістовий модуль 2. «Теорія навчання»

Тема 4. Зміст навчання та вимоги щодо його організації

Предмет дидактики. Теорія навчання в системі наук. Зміст освіти в національній школі. Суть процесу навчання. Категорії, завдання, закономірності, принципи дидактики. Види і форми організації навчання в різних типах закладів загальної середньої освіти

Тема 5. Навчання в умовах реформ

Нормативні документи, що регулюють організацію навчання. Реформа НУШ. Сучасні методи та засоби навчання в закладах загальної середньої освіти. Цифрові технології в сучасній українській школі. Урок як основна форма організації навчання. Позаурочні форми навчання. Методика підготовки й впровадження уроків різних видів, а також видів позаурочної навчально-пізнавальної діяльності. Диференціація, індивідуалізація навчання. Штучний інтелект в інноватизації процесу навчання в закладах загальної середньої освіти. Організація контролю навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Змістовий модуль 3. «Теорія виховання»

Тема 6. Суть процесу виховання

Сутність, завдання виховання в закладі загальної середньої освіти. Методологічні підходи до виховання особистості. Закономірності та принципи виховання. Вимоги до виховання в сучасній українській школі. Компоненти, етапи виховання.

Тема 7. Напрями та методи виховання

Напрями виховання. Методи виховання. Самовиховання. Перевиховання. Організаційні форми виховної роботи. Виховання учнівського колективу. Подолання булінгу та кібербулінгу. Робота класного керівника. Вимоги щодо професіоналізму класного керівника. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.

Змістовий модуль 4. «Менеджмент в загальній середній освіті»

Тема 8. Управління закладом загальної середньої освіти

Наукові підходи до управління закладом загальної середньої освіти. Принципи менеджменту в сфері загальної середньої освіти. Планування роботи школи. Внутрішкільний контроль. Методична робота в школі. Вивчення передового педагогічного досвіду.

Тема 9. Учнівське самоврядування

Колективне вирішення питань організації та забезпечення освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти. Учнівське самоврядування в організації дозвілля. Мета, завдання учнівського самоврядування. Загальні збори або учнівська конференція як вищий орган учнівського самоврядування. Виконавчий орган (учнівський комітет, рада учнівського колективу, рада старост, парламент).

Розділ 2. Плани практичних занять

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи та історичні віхи педагогіки»

Практичне заняття 1.

Тема 1. Категоріальний апарат педагогіки та педагогічних досліджень.

План заняття

1. Науковий апарат педагогіки, її зв'язок з іншими науками.
2. Основні категорії, завдання педагогіки.
3. Теоретико-методологічний базис педагогіки.
4. Державні документи про освіту.
5. Інновації у сфері педагогічних досліджень та освіти.

Рекомендована література:

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
2. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.

Додаткова

1. Князян М.О., Гвоздй С.П. Технології мультимедіа в професійній підготовці майбутніх учителів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. № 85. С. 117-121. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.85.20>
2. Князян М.О. Підготовка майбутніх учителів до організації проектної діяльності учнів старших класів. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ : БДПУ, 2016. С. 66-71.
7. Князян М.О., Силантьєва В.І., Гринько Л.В. Формування готовності майбутніх учителів іноземних мов та зарубіжної літератури до застосування технологій мультимедіа. *Наукові інновації та передові технології*. (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). Київ : Видавнича група «Наукові перспективи», 2023. № 1(15). С. 364-373. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1\(15\)-364-373](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1(15)-364-373)
3. Mushynska N., Kniazian M. Social Innovations in the Professional Training of Managers under the Conditions of Knowledge Economy Development. *Baltic Journal of Economic Studies*. Riga : Publishing House «Baltija Publishing», 2019. Vol. 5, №. 2. P. 137-143. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-2-137-143>.

Електронні інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Про освіту. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normtivno-pravova-baza>
3. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Практичне заняття 2.

Тема 2. Становлення вітчизняної освіти в історичному ракурсі.

План заняття

1. Педагогіка в епоху Київської Русі.
2. Педагогічна думка українського Відродження.
3. Педагогічні постаті та ідеї епохи Просвітництва.
4. Педагогічна думка в Україні XIX – XX століть.
5. Розвиток освіти в Україні в умовах викликів сьогодення.

Рекомендована література:

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
2. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.

Додаткова

1. Студентський історико-педагогічний альманах. Випуск 1. Ідеї педагогів минулого в освіті сьогодення : збірн. наук. праць молодих дослідн. / за ред. О.Є. Антонової, В.В. Павленко. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2012. 208 с.
2. Князян М.О., Силантьєва В.І., Гринько Л.В. Формування готовності майбутніх учителів іноземних мов та зарубіжної літератури до застосування технологій мультимедіа. *Наукові інновації та передові технології*. (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). Київ : Видавнича група «Наукові перспективи», 2023. № 1(15). С. 364-373. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1\(15\)-364-373](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1(15)-364-373)

Електронні інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normtivno-pravova-baza>
2. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Практичне заняття 3.

Тема 4. Зміст навчання та вимоги щодо його організації.

План заняття

1. Дидактика в системі наук.
2. Зміст освіти в національній школі України.
3. Основні категорії, завдання дидактики.
4. Закономірності, принципи дидактики.
5. Види організації навчання в різних типах закладів загальної середньої освіти.
6. Форми організації навчання в різних типах закладів загальної середньої освіти.

Рекомендована література:

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.

2. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.

3. Педагогіка. Практичний курс : підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев. Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с.

Додаткова

1. Андрущенко В. П., Бондар, В. І. Модернізація педагогічної освіти в контексті викликів ХХІ століття. *Європейські педагогічні студії*. 2015. Вип. 5-6. С. 54-63.

2. Князян М.О., Силантьєва В.І., Гринько Л.В. Формування готовності майбутніх учителів іноземних мов та зарубіжної літератури до застосування технологій мультимедіа. *Наукові інновації та передові технології*. (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). Київ : Видавнича група «Наукові перспективи», 2023. № 1(15). С. 364-373. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1\(15\)-364-373](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1(15)-364-373)

Електронні інформаційні ресурси

Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Практичне заняття 4.

Тема 5. Навчання в умовах реформ.

План заняття

1. Нормативні документи в організації навчання.
2. Реформа НУШ.
3. Сучасні методи та засоби навчання в закладах загальної середньої освіти.
4. Цифровізація навчання в сучасній українській школі.
5. Урок як основна форма організації навчання.
6. Позаурочні форми навчання.
7. Методика підготовки й впровадження уроків різних видів.
8. Види позаурочної навчально-пізнавальної діяльності, їх організація та проведення.
9. Диференціація, індивідуалізація навчання з урахуванням обдарованості або педагогічної занедбаності учнів.
10. Використання потенціалу штучного інтелекту в інноватизації навчання в закладах загальної середньої освіти.
11. Організація контролю результатів діяльності учнів.

Рекомендована література:

Основна

1. 100 складних ситуацій на уроках та поза уроками : шукаємо рішення : Навч. посіб. для майбут. вчителів. 6-е вид. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 80 с.

2. Задорожна-Княгницька Л.В., Тимофеева І.Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.

3. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.

4. Педагогіка. Практичний курс : підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев. Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с.

Додаткова

1. Князян М.О., Гвоздій С.П. Технології мультимедіа в професійній підготовці майбутніх учителів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. № 85. С. С. 117-121. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.85.20>

2. Реалізація технологій профільного навчання в закладах загальної середньої освіти : методичний посібник / О.В. Малихін, Н.О. Арістова, Л.В. Шелестова, О.В. Барановська, В.І. Кизенко, О.П. Кравчук, С.Е. Трубачева, О.В. Черноус [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 197 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Про освіту. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normativno-pravova-baza>

3. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Практичне заняття 5.

Тема 6. Суть процесу виховання.

План заняття

1. Сучасні проблеми та завдання виховання в закладі загальної середньої освіти.

2. Методологічні орієнтири виховання особистості.

3. Вимоги до виховання в сучасній українській школі.

4. Закономірності, принципи виховання.

5. Компоненти, етапи виховання.

6. Напрями виховання.

Рекомендована література:

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л.В., Тимофеева І.Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.

2. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.

3. Педагогіка. Практичний курс : підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев.

Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с.

4. Kniazian M., Khromchenko O., Sushchenko R. Development of Future Teachers' Project Competence to design Learning Process of GE, ESP, LSP. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*. Niš : University of Niš, 2021. Vol. 9, № 3. P. 495-504.

Додаткова

1. Андрущенко В. П., Бондар, В. І. Модернізація педагогічної освіти в контексті викликів ХХІ століття. *Європейські педагогічні студії*. 2015. Вип. 5-6. С. 54-63.

2. Князян М.О., Романюк Д.Х. Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів до виховання толерантності в учнях. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 78. С. 106-109. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.78.23>

3. Maiier N. The methodological training of future university teachers to implement intercultural foreign language education: the competency-based approach. *Advanced Education*. 2017. Issue 8. 4-9. DOI: 10.20535/2410-8286.101358 [in English].

4. Piršl D., Popovska, S., Stojković N. Critical thinking, strategic learning and metacognition in ESP. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*. 2017. Vol. 5, No 3. 603-613. DOI: 10.22190/JTESAP1703603P

Електронні інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Про освіту. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normativno-pravova-baza>

3. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Практичне заняття 6.

Тема 7. Напрями та методи виховання.

План заняття

1. Методи виховання.
2. Методи та прийоми самовиховання, перевиховання.
3. Форми виховної роботи.
4. Робота класного керівника з виховання учнівського колективу.
5. Подолання булінгу та кібербулінгу.
6. Професійні компетентності та якості класного керівника.

Рекомендована література:

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л.В., Тимофєєва І.Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.

2. Педагогіка. Практичний курс : підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев. Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с.

3. Kniazian M., Khromchenko O. The ESP lecturers' self-development competence

in higher educational context. *The Journal of Teaching English for Specific Purposes and Academic Purposes*. Niš : University of Niš, 2019. Vol. 7, № 3. P. 385-393

Додаткова

1. Князян М.О. Загальнокультурна компетентність майбутніх учителів як наукова проблема. *Педагогіка та психологія*. Харків, 2016. Вип. 55. С. 164-170.

4. Князян М.О. Засоби підготовки майбутніх учителів до організації самоосвітньої діяльності старшокласників. *Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. Вип. 37. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2015. С.51-55.

6. Князян М.О., Романюк Д.Х. Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів до виховання толерантності в учнях. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 78. С. 106-109. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.78.23>

Електронні інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normtivno-pravova-baza>

2. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

3. Сорочук Л. Проблема булінгу в сучасному освітньо-виховному середовищі та шляхи його подолання. *Українознавчий альманах*. 2019. Випуск 25. С. 110-114. <https://ukralmanac.univ.kiev.ua/index.php/ua/article/view/350/334>

Практичне заняття 7.

Тема 8. Управління закладом загальної середньої освіти.

Тема 9. Учнівське самоврядування.

План заняття

1. Наукові підходи, принципи управління закладом загальної середньої освіти.
2. Планування роботи школи. Основні документи.
3. Внутрішкільний контроль.
4. Методична робота. Збагачення педагогічного досвіду.
5. Мета, завдання учнівського самоврядування.
6. Учнівське самоврядування в організації дозвілля.
7. Діяльність виконавчого органу (учнівський комітет, рада учнівського колективу, рада старост, парламент).

Рекомендована література:

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л.В., Тимофеева І.Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.

2. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.

3. Педагогіка. Практичний курс : підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев. Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с.

Додаткова

1. Князян М.О. Підготовка майбутніх учителів до організації проєктної діяльності учнів старших класів. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ : БДПУ, 2016. С. 66-71.

2. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.] / Л. А. Мартинець. Вінниця, 2018. 196 с

Електронні інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normtivno-pravova-baza>

2. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

3. Учнівське самоврядування. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/uchnivske-samovryaduvannya>

Розділ 3. Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи та історичні віхи педагогіки»

Тема 1. Категоріальний апарат педагогіки та педагогічних досліджень.

Самостійне завдання: підготувати усну доповідь / реферат (для заочного відділення) «Гуманізація освіти в умовах реалій сьогодення».

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- проаналізувати сутність поняття «гуманізація освіти»;
- розкрити проблеми впровадження освіти в умовах війни;
- визначити напрями, наукові підходи, методи, методичні прийоми гуманізації освіти в сучасних реаліях.

Тема 2. Становлення вітчизняної освіти в історичному ракурсі.

Самостійне завдання: розробити презентацію про одну з епох розвитку вітчизняної освіти.

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- обрати одну з епох розвитку вітчизняної освіти (епоха Київської Русі / українського Відродження / Просвітництва; період XIX – XX століть; сьогодення);
- розкрити історичні передумови розвитку освіти;
- окреслити основні напрями становлення освітянської справи, події;
- проаналізувати діяльність закладів освіти;
- назвати представників педагогічної думки певної доби, схарактеризувати їхній внесок;
- окреслити здобутки освітньої галузі, визначити їхню перспективність для подальшого розвитку вітчизняної освіти.

Тема 3. Ретроспективний аналіз розвитку зарубіжної педагогіки.

Самостійне завдання: написати реферат про розвиток / сучасний стан загальної середньої освіти однієї країни в світі (на вибір).

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- обрати країну для аналізу розвитку загальної середньої освіти, пояснити свій вибір;
- визначити етапи становлення загальної середньої освіти в цій країні
- схарактеризувати сучасний стан та проблеми шкільної освіти;
- окреслити досягнення на окремих історичних етапах та на сьогоднішній час;
- зазначити цінний педагогічний досвід, який, на думку студента, можна було б творчо використовувати у вітчизняній системі загальної середньої освіти, аргументувати свою позицію.

Змістовий модуль 2. «Теорія навчання»

Тема 4. Зміст навчання та вимоги щодо його організації.

Самостійне завдання: підготувати письмову доповідь «Штучний інтелект на службі педагогічної науки: проблеми та перспективи».

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- розкрити сутність, функції характеристики штучного інтелекту;
- висвітлити переваги та недоліки його використання в сфері освітньої діяльності, проблеми з цим пов'язані;
- конкретизувати позитивні здобутки в освіті, отримані завдяки штучному інтелекту;
- окреслити перспективи його використання на службі педагогічної науки.

Тема 5. Навчання в умовах реформ.

Самостійне завдання: розробити презентацію «Особливості навчання учнів в умовах цифровізації освітнього процесу».

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- розкрити сутність поняття «цифровізація освітнього процесу»;
- висвітлити потенціал цифрової освіти;
- схарактеризувати цифрові технології, насамперед з навчання іноземних мов;
- узагальнити, в чому полягає основна специфіка навчання з використанням цифрових технологій.

Змістовий модуль 3. «Теорія виховання»

Тема 6. Суть процесу виховання.

Самостійне завдання: розробити буклет «Подолання булінгу в учнівському колективі».

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- визначити поняття «булінг»;
- схарактеризувати причини боулінгу;
- сформулювати рекомендації щодо пропедевтики булінгу та його подолання в колективі учнів.

Тема 6. Напрями та методи виховання.

Самостійне завдання: розробити проєкт виховного заходу для учнів певного класу (на вибір).

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- визначити тему, завдання виховного заходу;
- зазначити вік дітей, клас, у якому пропонується цей захід провести;
- окреслити матеріальне обладнання виховного заходу;
- висвітлити етапи його впровадження з визначенням підцілей кожного з них та необхідного обладнання;
- розкрити перспективний виховний вплив на учнів розробленого проєкту

заходу.

Змістовий модуль 4. «Менеджмент в загальній середній освіті»

Тема 8. Управління закладом загальної середньої освіти.

Самостійне завдання: розробити презентацію «Вимоги до сучасного керівника закладом загальної середньої освіти».

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- окреслити функції керівника закладу загальної середньої освіти;
- зазначити вимоги до професійних знань, компетентностей, якостей директора школи;
- окреслити вимоги до його діяльності в сучасних реаліях.

Тема 9. Учнівське самоврядування.

Самостійне завдання: розробити письмові рекомендації щодо покращення учнівського самоврядування та його впливу на навчальну успішність учнів.

Орієнтовний алгоритм виконання самостійного завдання:

- визначити сутність учнівського самоврядування;
- окреслити можливості його впливу на навчальну успішність учнів;
- висвітлити проблеми функціонування учнівського самоврядування;
- визначити можливості впливу учнівського самоврядування на навчальну успішність учнів, підходи та методи;
- сформулювати рекомендації до покращення учнівського самоврядування у ракурсі його впливу на навчальну успішність учнів.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. 100 складних ситуацій на уроках та поза уроками : шукаємо рішення : Навч. посіб. для майбут. вчителів. 6-е вид. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 80 с.
2. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
3. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.
4. Педагогіка. Практичний курс : підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев. Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с.
5. Kniazian M., Khromchenko O., Sushchenko R. Development of Future Teachers' Project Competence to design Learning Process of GE, ESP, LSP. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*. Niš : University of Niš, 2021. Vol. 9, № 3. P. 495-504.
6. Kniazian M., Khromchenko O. The ESP lecturers' self-development competence in higher educational context. *The Journal of Teaching English for Specific Purposes and Academic Purposes*. Niš : University of Niš, 2019. Vol. 7, № 3. P. 385-393

Додаткова

1. Андрущенко В. П., Бондар, В. І. Модернізація педагогічної освіти в контексті викликів ХХІ століття. *Європейські педагогічні студії*. 2015. Вип. 5-6. С. 54-63.
2. Князян М.О., Гвоздій С.П. Технології мультимедіа в професійній підготовці майбутніх учителів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. № 85. С. 117-121. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.85.20>
3. Князян М.О. Загальнокультурна компетентність майбутніх учителів як наукова проблема. *Педагогіка та психологія*. Харків, 2016. Вип. 55. С. 164-170.
4. Князян М.О. Засоби підготовки майбутніх учителів до організації самоосвітньої діяльності старшокласників. *Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. Вип. 37. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2015. С.51-55.
5. Князян М.О. Підготовка майбутніх учителів до організації проектної діяльності учнів старших класів. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ : БДПУ, 2016. С. 66-71.
6. Князян М.О., Романюк Д.Х. Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів до виховання толерантності в учнях. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 78. С. 106-109. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.78.23>
7. Князян М.О., Силантьєва В.І., Гринько Л.В. Формування готовності майбутніх учителів іноземних мов та зарубіжної літератури до застосування технологій мультимедіа. *Наукові інновації та передові технології*. (Серія «Державне

управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). Київ : Видавнича група «Наукові перспективи», 2023. № 1(15). С. 364-373. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1\(15\)-364-373](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1(15)-364-373)

8. Реалізація технологій профільного навчання в закладах загальної середньої освіти : методичний посібник / О.В. Малихін, Н.О. Арістова, Л.В. Шелестова, О.В. Барановська, В.І. Кизенко, О.П. Кравчук, С.Е. Трубачева, О.В. Черноус [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 197 с.

9. Студентський історико-педагогічний альманах. Випуск 1. Ідеї педагогів минулого в освіті сьогодення : збірн. наук. праць молодих дослідн. / за ред. О.Є. Антонової, В.В. Павленко. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2012. 208 с.

10. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.] / Л. А. Мартинець. Вінниця, 2018. 196 с

11. Учніське самоврядування в школі та класі. На урок. <https://naurok.com.ua/stattya-uchnivske-samovryaduvannya-v-shkoli-ta-klasi-131515.html>

12. Maiier N. The methodological training of future university teachers to implement intercultural foreign language education: the competency-based approach. *Advanced Education*. 2017. Issue 8. 4-9. DOI: 10.20535/2410-8286.101358

13. Mushynska N., Kniazian M. Social Innovations in the Professional Training of Managers under the Conditions of Knowledge Economy Development. *Baltic Journal of Economic Studies*. Riga : Publishing House «Baltija Publishing», 2019. Vol. 5, №. 2. P. 137-143. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-2-137-143>.

14. Piršl D., Popovska, S., Stojković N. Critical thinking, strategic learning and metacognition in ESP. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*. 2017. Vol. 5, No 3. 603-613. DOI: 10.22190/JTESAP1703603P

Електронні інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Про освіту. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normativno-pravova-baza>

3. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

4. Сорочук Л. Проблема булінгу в сучасному освітньо-виховному середовищі та шляхи його подолання. *Українознавчий альманах*. 2019. Випуск 25. С. 110-114. <https://ukralmanac.univ.kiev.ua/index.php/ua/article/view/350/334>

5. Учніське самоврядування. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/uchnivske-samovryaduvannya>

Додатки

Додаток А

Питання для підсумкового контролю

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи та історичні віхи педагогіки»

1. Педагогіка як наука, її зв'язок з іншими науками.
2. Предмет, основні категорії, завдання педагогіки.
3. Методологічний базис педагогіки.
4. Документи Верховної Ради України, МОН України про освіту.
5. Логіка і методи сучасного педагогічного дослідження. Інновації та здобутки у сфері педагогічних досліджень та освіти.
6. Педагогічна думка в Київській Русі.
7. Педагогічна спадщина епохи українського Відродження та Просвітництва.
8. Освіта і педагогічна думка в Україні XIX – XX століть. Освіта на початку XXI століття.
9. Основні етапи розвитку педагогіки в зарубіжжі. Педагогіка давнього світу.
10. Педагогіка Середньовіччя та Відродження.
11. Становлення і розвиток європейської педагогічної науки XVII-XX століть.

Змістовий модуль 2. «Теорія навчання»

12. Теорія навчання в системі наук. Зміст освіти в національній школі.
13. Категорії, завдання, закономірності, принципи дидактики.
14. Види і форми організації навчання в різних типах закладів загальної середньої освіти
15. Реформування національної системи освіти. Реформа НУШ.
16. Цифрові технології в сучасній українській школі.
17. Урок як основна форма організації навчання. Методика підготовки й впровадження уроків різних видів.
18. Позаурочні форми навчання.
19. Штучний інтелект в інноватизації процесу навчання в закладах загальної середньої освіти.
20. Організація контролю навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Змістовий модуль 3. «Теорія виховання»

21. Сутність, завдання виховання в закладі загальної середньої освіти.
22. Методологічні підходи, закономірності та принципи виховання.
23. Напрями виховання.
24. Методи виховання. Самовиховання. Перевиховання.
25. Виховання учнівського колективу. Робота класного керівника.
26. Вимоги щодо професіоналізму класного керівника.

Змістовий модуль 4. «Менеджмент в загальній середній освіті»

27. Принципи менеджменту в сфері загальної середньої освіти. Планування роботи школи.
28. Методична робота в школі. Вивчення передового педагогічного досвіду.
29. Учніське самоврядування, його мета та завдання.
30. Учніське самоврядування в організації навчання та дозвілля.

Додаток Б

Терміни проведення самостійної роботи (у кількості годин)

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи та історичні віхи педагогіки»			
1.	Тема 1. Категоріальний апарат педагогіки та педагогічних досліджень. Підготувати усну доповідь / реферат (для заочного відділення) «Гуманізація освіти в умовах реалій сьогодення».	6	8
2.	Тема 2. Становлення вітчизняної освіти в історичному ракурсі. Розробити презентацію про одну з епох розвитку вітчизняної освіти.	6	10
3.	Тема 3. Ретроспективний аналіз розвитку зарубіжної педагогіки. Написати реферат про розвиток / сучасний стан загальної середньої освіти однієї країни в світі (на вибір).	6	10
Разом за змістовим модулем 1		18	28
Змістовий модуль 2. «Теорія навчання»			
4.	Тема 4. Зміст навчання та вимоги щодо його організації. Підготувати письмову доповідь «Штучний інтелект на службі педагогічної науки: проблеми та перспективи».	8	8
5.	Тема 5. Навчання в умовах реформ. Розробити презентацію «Особливості навчання учнів в умовах цифровізації освітнього процесу».	8	8
Разом за змістовим модулем 2		16	16
Змістовий модуль 3. «Теорія виховання»			
6.	Тема 6. Суть процесу виховання. Розробити буклет «Подолання булінгу в учнівському колективі».	8	8
7.	Тема 6. Напрями та методи виховання. Розробити проєкт виховного заходу для учнів певного класу (на вибір).	6	8
Разом за змістовим модулем 3		14	16
Змістовий модуль 4. «Менеджмент в загальній середній освіті»			
8.	Тема 8. Управління закладом загальної середньої освіти. Розробити презентацію «Вимогу до сучасного керівника закладом загальної середньої освіти».	6	8
9.	Тема 9. Учніське самоврядування. Розробити письмові рекомендації щодо покращення учнівського самоврядування та його впливу на навчальну успішність учнів.	6	8
Разом за змістовим модулем 4		12	16
Усього		60	76

Додаток В

Критерії оцінювання письмових завдань

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти правильно, повно, системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому цінні творчі ідеї.
1	2	3	4
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C		Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E		Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

Додаток Г

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вмiє вiльно та самостiйно викласти змiст всiх питань програми навчальної дисциплiни, розумiє її значення для своєї професiйної пiдготовки, повнiстю виконав усi завдання з кожної теми поточного та пiдсумкового контролю.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вмiє самостiйно викласти змiст деяких питань програми навчальної дисциплiни. Окремi завдання з кожної теми поточного та пiдсумкового контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D	задовiльно	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмiє вiльно i самостiйно викласти змiст основних питань навчальної дисциплiни, не виконав окремi завдання поточного контролю з кожної теми та пiдсумкового контролю.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмiє достатньо самостiйно викласти змiст бiльшостi питань програми навчальної дисциплiни. Виконав лише окремi завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX	незадовiльно з можливiстю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв бiльшостi тем робочої програми, не вмiє викласти змiст бiльшостi основних питань з навчальної дисциплiни. Не виконав бiльшостi завдань з кожної теми, поточного та пiдсумкового контролю в цілому.
0–34	F	незадовiльно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисциплiни, не вмiє викласти змiст жодної теми навчальної дисциплiни, не виконав завдань поточного контролю.

Навчальне видання

Педагогіка

Методичні рекомендації

до практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за спеціальністю 035 Філологія

В авторській редакції

Укладач:

Князян Маріанна Олексіївна

Підп. до друку 30.08.2023. Формат 60x84/16.

Ум.-друк. арк. 1,0. Наклад 100 пр.

Зам. № 151. Видавець Букаєв Вадим Вікторович

вул. Пантелеймонівська, 34, м. Одеса, 65012.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.

Тел. 0949464393, 0487431393 e-mail: 7431393@gmail.com